

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι: 19 ΜΑΙ, 2016
Βαθμός Προτεραιότητας:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 17-05-2016
Αρ.Πρωτ. 79067/Φ1 ΕΞ
56675 εισ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. - Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
AND

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτές κ.κ.
(όπως πίνακας αποδεκτών)
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση
με αριθμό 4357/30-03-2016»

Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 4357/30-03-2016, την οποία κατέθεσαν οι προαναφερόμενοι κ.κ. Βουλευτές, με θέμα «Καθυστερήση στην προκήρυξη δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας του προγράμματος ΕΠΑΝΕΚ», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η στήριξη της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) με την ενεργοποίηση πόρων του ΕΣΠΑ (2014-2020) αποτελεί πρώτη προτεραιότητα για το ΥΠΠΕΘ και τη ΓΓΕΤ. Οι βασικές αιτίες για τις παρατηρούμενες καθυστερήσεις στις προκηρύξεις δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 εστιάζονται στα παρακάτω:

α) στην ελλιπή προετοιμασία και οργάνωση την περίοδο 2013-2014 ώστε να γίνουν έγκαιρα οι κατάλληλες ενέργειες και παρεμβάσεις που απαιτούνταν για την έναρξη του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020. Πιο συγκεκριμένα δεν εκπληρώθηκαν μέχρι τον Δεκέμβριο του 2014 τα βασικά προαπαιτούμενα ώστε να εγκριθεί η αιρεσιμότητα και οι όροι των καλουμένων «εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων» (ex ante conditionalities), των προϋποθέσεων δηλαδή που θα έπρεπε να εκπληρωθούν προκειμένου να είναι δυνατή η χρηματοδότηση δράσεων μέσω των νέων επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η «εκ των προτέρων αιρεσιμότητα» απαιτούσε δύο πράγματα: α) την ολοκλήρωση της εθνικής και περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης και β) την κατάρτιση σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης των ερευνητικών υποδομών.

β) στο νέο σχεδιασμό για τη «διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020», όπως αποτυπώθηκε στο Νόμο 4314/14, ο οποίος προβλέπει ένα σημαντικά πιο περίπλοκο και πολυεπίπεδο σύστημα διαδικασιών και διαχείρισης σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 οι στρατηγικές επιλογές σε εθνικό αλλά και περιφερειακό επίπεδο οφείλουν να διαμορφωθούν στο πλαίσιο της «Έξυπνης Εξειδίκευσης», η οποία υποστηρίζεται από την διαδικασία της «Επιχειρηματικής Ανακάλυψης» και συντελείται στις Πλατφόρμες Καινοτομίας που αποτελούν τα όργανα διαβούλευσης και λειτουργούν στους 8 τομείς προτεραιότητας της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας.

Επισημαίνουμε ότι οι στρατηγικές επιλογές δεν είχαν ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία υποβολής ή έγκρισης του ΕΠΑΝΕΚ (18/12/2014) και άρα δεν πληρούνταν οι παραπάνω δύο αιρεσιμότητες.

Το γεγονός αυτό είχε δυο σημαντικές συνέπειες:

α) οδήγησε σε αυτοδέσμευση στο Ε.Π. ΕΠΑΝΕΚ ότι δεν θα προκηρυχθούν δράσεις ΕΤΑΚ πριν εκπληρωθούν οι αντίστοιχες αιρεσιμότητες.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο εγκεκριμένο Ε.Π. του ΕΠΑΝΕΚ: «Η υλοποίηση των δράσεων του ΑΠ01 προϋποθέτει ότι δεν θα προκηρυχθούν δράσεις που αφορούν στον ΘΣ1 και δράσεις που αφορούν στο ΘΣ3 και σχετίζονται με καινοτομία, μέχρι να ολοκληρωθεί (α) η συσχέτιση της εθνικής RIS3 με τις περιφερειακές και τα αντίστοιχα ΠΕΠ και (β) ο Οδικός Χάρτης ερευνητικών υποδομών» (Ε.Π. ΕΠΑΝΕΚ, σ. 52).

β) προκάλεσε επανειλημμένα σχόλια, παρατηρήσεις και διατύπωση επιφυλάξεων από την πλευρά της DG REGIO (Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης) και των εμπειρογνώμωνων γεγονός που οδήγησε στην καθυστέρηση έγκρισης της RIS3 και του Οδικού Χάρτη ΕΥ και στη ακόλουθη καθυστέρηση στην εκπλήρωση των αιρεσιμότητων.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά στην αιρεσιμότητα 1.1 διαπιστώθηκαν σημαντικά προβλήματα, που αφορούσαν στην απουσία συνάρθρωσης της Εθνικής RIS με τα Περιφερειακά Προγράμματα, στην ελλιπή ενσωμάτωση όλων των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων και στην ενδυνάμωση συνεργιών με άλλα Επιχειρησιακά Προγράμματα εκτός του ΕΠΑΝΕΚ.

Σε ό,τι αφορά την αιρεσιμότητα 1.2, η Γενική Δ/ση Περιφερειών της Ε. Επιτροπής (DG REGIO) και οι εντεταλμένοι εμπειρογνώμονες της έκριναν ότι ο Οδικός Χάρτης Ερευνητικών Υποδομών του Δεκεμβρίου 2014 είναι ανεπαρκής για την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας, θέτοντας και επιμέρους θέματα συνάφειας με την Εθνική και τις περιφερειακές στρατηγικές.

Για την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας 1.1 ξεκίνησε το πρώτο εξάμηνο του 2015 διεξοδική διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε να θεραπευτούν τα προβλήματα και οι αστοχίες που είχαν διαπιστωθεί και οι οποίες είχαν επισημανθεί και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Δ/ση Περιφερειών) και τους εμπειρογνώμονες της. Το αποτέλεσμα των ενεργειών ήταν:

- Η αναδιαμόρφωση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και η τελική έγκριση της με ΚΥΑ του Υπ. Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού και του Αν. Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αρμόδιου του τομέα Έρευνας & Καινοτομίας (04.08.2015) μετά από τη θετική εισήγηση του Συμβούλιου Έξυπνης Εξειδίκευσης (29.07.2015)
- Η τελική εκπλήρωση της εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 1.1 (επιστολή της Γενική Δ/ση Περιφερειών της Ε. Επιτροπής, 22.10.2015).

Δεδομένου ότι διαπιστώθηκε η ανάγκη ενίσχυσης της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης η ΓΓΕΤ αναδιάρθρωσε την λειτουργία και τον συντονισμό των 8 Πλατφορμών Καινοτομίας, ορίζοντας αντίστοιχες Συμβουλευτικές Ομάδες και Συντονιστές με κατάλληλο γνωσιακό υπόβαθρο. Ο μηχανισμός αυτός είναι πλέον σε πλήρη λειτουργία και έχει ως ενδεικτικούς στόχους την ανάδειξη των προτεραιοτήτων στην υλοποίηση του Προγράμματος, την ανάδειξη τεχνολογιών και οικονομικών δραστηριοτήτων σε σχέση με τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία, τη διαμόρφωση Προγραμμάτων Δράσης για κάθε τομέα προτεραιότητας και την εξειδίκευση πιλοτικών δράσεων για άμεση προκήρυξη.

Ήδη έχουν προετοιμασθεί 3 πιλοτικές προκηρύξεις για τις Υδατοκαλλιέργειες, τα Βιομηχανικά Υλικά και τον Πολιτισμό.

Για την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας 1.2 πραγματοποιήθηκε εκτεταμένη διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε να ξεπεραστούν οι επιφυλάξεις και αντιρρήσεις της Γενικής Δ/σης Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία με την από 04/12/2015 επιστολή της είχε δηλώσει ότι θεωρεί τον Οδικό Χάρτη των Ερευνητικών Υποδομών (ο οποίος είχε ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο 2014), ανεπαρκή για την

εκπλήρωση της αιρεσιμότητας και έθετε θέμα συνάφειας των υποδομών του Οδικού Χάρτη με την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Ανταποκρινόμενη σε αιτήματα της Γενικής Δ/σης Περιφερειών, η ΓΓΕΤ απέστειλε συμπληρωματικά στοιχεία για την εναρμόνιση του Οδικού Χάρτη με την Εθνική Στρατηγική RIS3, καθώς και την περιφερειακή του διάσταση. Στις 21-22 Μαρτίου 2016 η ΓΓΕΤ συγκροτεί Επιτροπή Υψηλού Επιπέδου, η οποία συνεδριάζει με στόχο τον έλεγχο της εναρμόνισης των υποδομών του Οδικού Χάρτη με τις προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής. Η εισήγηση της Επιτροπής υιοθετείται από τον αν. Υπουργό Έρευνας με την με αρ. 58296/06.04.16 απόφασή του.

Το αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών ήταν η άρση της αυτοδέσμευσης και η σύμφωνη γνώμη της Γενικής Δ/σης Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενεργοποίηση προκηρύξεων στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1.a και 1.b (22 Απριλίου 2016).

Επιπρόσθετα η Επιτροπή αξιολογώντας θετικά αφενός την έγκαιρη νομοθετική παρέμβαση (από τις 16/1/2015) με την οποία δόθηκε η δυνατότητα στους Περιφερειάρχες να προκηρύττουν έργα ΕΤΑΚ (Αρθ. 38, Ν 4354/2015, τροποποίηση του 4310/14) και αφετέρου την αναδιαμόρφωση της Εθνικής Στρατηγικής, παρέχει τη σύμφωνη γνώμη της και για την προκήρυξη Δράσεων ενίσχυσης Ερευνητικών Υποδομών από τις Περιφέρειες εφόσον αυτές βρίσκονται σε συμφωνία με τις Περιφερειακές Στρατηγικές.

Σημειώνουμε ότι στη βάση της εν λόγω νομοθετικής ρύθμισης ορισμένες Περιφέρειες έχουν ήδη ανακοινώσει ή σχεδιάζουν άμεσα προκηρύξεις δράσεων ΕΤΑΚ.

Επιπρόσθετα των ενεργειών για την άρση των αιρεσιμοτήτων, έχουν ληφθεί μια σειρά από μέτρα που έχουν ως στόχο τόσο την άμεση ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 όσο και την αποτελεσματική ολοκλήρωση της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Αυτά περιλαμβάνουν:

A. Διορθώσεις άστοχων παρεμβάσεων του Ν 4314/14 (ΕΣΠΑ) και του 4310/14 (Έρευνα) όπως:

- Νομοθετική παρέμβαση η οποία διευθετεί το θέμα της συγχώνευσης των επιτελικών δομών του ΥΠΠΕΘ και δίνει τη δυνατότητα στην ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ να επιτελέσει ρόλο Φορέα Διαχείρισης στο νέο ΕΣΠΑ (Αρ. 6, Ν 4354/2015, τροποποίηση του Ν 4314/2014).
- Νομοθετική παρέμβαση η οποία δίνει τη δυνατότητα στους Περιφερειάρχες να προκηρύττουν έργα ΕΤΑΚ (Αρ. 38, Ν 4354/2015, τροποποίηση του Ν 4310/14).
- Νομοθετική παρέμβαση για την άρση των αντιφάσεων ανάμεσα στον Ν 4310/2014 (Έρευνα) και 4314/2014 (ΕΣΠΑ) στο πλαίσιο της διασφάλισης της εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων (Αρ. 38, 29, 40 Ν 4354/2015, τροποποίηση του Ν 4310/14).

B. Εξειδίκευση δράσεων και προγραμμάτων για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Υποβλήθηκε και εγκρίθηκε σημαντικός αριθμός Δράσεων ΕΤΑΚ από την 1η Επιτροπή παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014 -2020» (ΕΠΑΝΕΚ) προϋπολογισμού 450 εκ € Δ.Δ. που αφορούν στην προαγωγή Επιχειρηματικών Επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία και σε Διεθνή / Διακρατικά έργα και Δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014 -2020» προϋπολογισμού 80 εκ € Δ.Δ. που αφορούν σε Δράσεις ενισχύσεις του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού με έμφαση στους νέους ερευνητές.

Ειδικότερα για τις προκηρύξεις συνεργατικών διεθνών προγραμμάτων (ERANET) στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020, η ΓΓΕΤ έχει προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να ενεργοποιηθούν οι νέες δράσεις. Συγκεκριμένα, έχουν εξειδικευτεί δράσεις που αφορούν αρχικά σε 6 ERANET και έχει σταλεί προς έγκριση στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΑΝΕΚ ο Οδηγός Εφαρμογής ο οποίος θα καλύψει το σύνολο των έργων που θα αναληφθούν στη διάρκεια της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Η συνολική Δημόσια Δαπάνη της Δράσης εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 16.000.000,00 € ενώ για τον πρώτο κύκλο η Δημόσια Δαπάνη θα ανέλθει σε 4.500.000,00 €.

Γ. Ολοκλήρωση διαδικασιών που είναι απαραίτητες για την ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Ενδεικτικά αναφέρονται η ολοκλήρωση του Πρότυπου Οδηγού Κρατικών Ενισχύσεων, ώστε να αποκτήσει η χώρα για πρώτη φορά ένα κοινό πλαίσιο υλοποίησης κρατικών ενισχύσεων ΕΤΑΚ και η ολοκλήρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων ΕΤΑΚ ώστε να διασφαλιστεί ότι η ηλεκτρονική διαχείριση των έργων με προφανή οφέλη στην απλοποίηση, στην επιτάχυνση και στη διαφάνεια.

Τονίζεται τέλος, ότι πέραν της RIS3, η Κυβέρνηση στοχεύει στην υποστήριξη της ΕΤΑΚ μέσα από μια σειρά παρεμβάσεων που θα βασισθούν στη μόχλευση πόρων εκτός ΕΠΑΝΕΚ και Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων γενικότερα. Για πρώτη φορά αντιμετωπίζεται η χρηματοδότηση της βασικής έρευνας από συνδυασμό εθνικών πόρων και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΦΩΤΑΚΗΣ

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο κ. Αν. Υπουργού
2. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
3. Τ.Κ.Ε.

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1	ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΡΙΑ
2	ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
3	ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
4	ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ
5	ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ ΛΕΥΤΕΡΗΣ
6	ΒΑΓΙΩΝΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
7	ΒΟΥΛΤΕΨΗ ΣΟΦΙΑ
8	ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
9	ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ
10	ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
11	ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
12	ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
13	ΓΚΙΟΥΛΕΚΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
14	ΔΑΒΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
15	ΔΗΜΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
16	ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ ΝΙΚΗΤΑΣ
17	ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΑΝΝΑ
18	ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
19	ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
20	ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
21	ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
22	ΜΟΥΜΟΥΛΙΔΗΣ ΘΕΜΗΣ
23	ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
24	ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ ΣΙΜΟΣ
25	ΚΕΛΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
26	ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ ΟΛΓΑ
27	ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
28	ΚΟΥΚΟΔΗΜΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
29	ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
30	ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ
31	ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
32	ΜΠΟΥΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
33	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΒΑΣΙΛΗΣ
34	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ
35	ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
36	ΡΑΠΤΗ ΕΛΕΝΑ
37	ΣΚΡΕΚΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
38	ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
39	ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ